

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว การศึกษามีบทบาทและความสำคัญยิ่งต่อวิถีชีวิตของคนและสังคม ทำให้มีความจำเป็นต้องทบทวนและออกแบบการศึกษาใหม่ เพื่อย่นการเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในสังคมโลก และเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์เพื่อนำไปสู่การศึกษาไทยที่พึงปรารถนา ตอบสนองต่อขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและพัฒนาชีวิตที่ยั่งยืนได้ ดังนั้นแนวทางที่ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายคือการปฏิรูปการศึกษา (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 6-11)

การศึกษาเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งการลงทุนในการศึกษาของมนุษย์ก็เพื่อเป็นการเพิ่มคุณค่า และคุณภาพของมนุษย์ให้สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ในปัจจุบันนี้ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอย่างเห็นได้ชัด มีการพัฒนาจากสังคมเกษตรกรรมและบริหารความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้วิถีชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนไปด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้วิทยาการใหม่ ๆ ที่ล้นหลามเข้ามาและจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว (นัสรา นิตยา. 2545 : 1-2) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสมดุล ทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ ทั้งทางด้านวิชาการ วิชา และวิชาชีพชีวิต เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พึ่งตนเองได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม (กรวิชาการ. 2545 : 1) มุ่งปรับกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ ตามจุดประสงค์แต่ละระดับแต่ละประเภท และยึดหลักว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้นักเรียนให้สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพทั้งด้านความรู้ คุณธรรมและทักษะกระบวนการ เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสาระ และ

กระบวนการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เพราะความเก่งอย่างเดียวไม่สามารถประกันได้ว่าผู้รับการศึกษาแล้วจะไม่เป็นอันตรายต่อสังคมจึงต้องมีความดี และความสุขประกอบ เข้ามาเป็นพื้นฐานสำคัญ เนื่องจากคนที่มีความสุขและความดีย่อมใช้ความเก่งของตนไปในทางที่เป็นประโยชน์แก่สังคม และตนเอง เป็นคนที่มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี โดยอาศัยฐานแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ. 2542 : 1-2) โดยมีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นกรอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้น สำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็น กรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็ก และเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่ จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3) ซึ่งจะทำการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นไปตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (2542 : 18-19) หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และมาตรา 66 นักเรียนมี สิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำ ได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กรมวิชาการ. 2545 : 37-38)

ในปัจจุบันได้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในบทบาทเป็นผู้สอนอย่าง กว้างขวาง ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ถนอมพร เลาหจรัสแสง. 2540 : 2-3) พบว่า การเรียน โดยใช้คอมพิวเตอร์มีบทบาทเป็นผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนสูงขึ้น เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบปกติที่ใช้ครูเป็นผู้สอน จากการอบรมโดยใช้ คอมพิวเตอร์เป็นฐาน (Computer Based Training : CBT) และการสอน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วย สอน (Computer Aided Instruction : CAI) ซึ่งเป็นสื่อที่ได้พัฒนาขึ้นเพื่อพยายามนำเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน (พิสุทธา อาริราษฎร์. 2551 : 5) โดยเนื้อหาที่บรรจุเป็น สื่อนั้นในปัจจุบันจะเป็นแบบสื่อประสมหรือมัลติมีเดีย (Multimedia) เนื่องจากมัลติมีเดียเป็น สื่อที่ทันสมัย มีลักษณะพิเศษ และมีพลังการสื่อสารอย่างมีชีวิตชีวา ดึงดูดความสนใจของ นักเรียนด้วยภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ช่วยในการสื่อสารระหว่างนักเรียนด้วย

ระหว่างนักเรียนด้วยเหตุผลที่นักเรียนบางคนไม่กล้าถามข้อสงสัย การใช้มัลติมีเดียจะช่วยแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้ โดยตอบสนองความต้องการในลักษณะการศึกษารายบุคคล และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้มากขึ้นขณะเดียวกันจะประหยัดเวลาได้มาก โดยผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาซ้ำแล้วซ้ำอีกนอกจากนั้นยังถือว่าเป็นสื่อที่สามารถสื่อความคิด ไปยังผู้อื่น เพราะสามารถรับได้ทั้งการอ่าน การฟัง การเห็นภาพเคลื่อนไหวที่สมจริง การเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถือเป็นสิ่งใหม่ที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถนำเสนอเนื้อหาได้รวดเร็ว และนำเสนอใจว่า สามารถนำเสนอภาพเคลื่อนไหวได้มีเสียงประกอบ สามารถควบคุมไม่ให้นักเรียนดูเฉลยก่อนได้ สามารถประเมินและบันทึกผลการเรียนได้ทันทีที่นักเรียน เรียนจบ และผู้สอนสามารถเปิดดูผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคนได้ (พิเชษฐ พิสง, 2549 : 1) การเรียนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ถือเป็นการนำเอาสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ในการเรียนการสอน ช่วยให้การเรียนการสอนสามารถปฏิสัมพันธ์กันได้ระหว่างนักเรียนกับคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังตอบสนองข้อมูลที่นักเรียนป้อนเข้าไปได้ทันที ซึ่งเป็นการช่วยเสริมแรงนักเรียน (กิดานันท์ มลิทอง, 2548 : 157)

การจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่าย (Web-Based Instruction) เป็นการผนวกคุณสมบัติไฮเปอร์มีเดียเข้ากับคุณสมบัติของเครือข่าย เวิลด์ ไวด์ เว็บ (www) เพื่อสร้างเสริมภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ในมิติที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยระยะทางและเวลาที่แตกต่างกัน การใช้คุณสมบัติของไฮเปอร์มีเดียในการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายนั้น จะช่วยในการสนับสนุนศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเองตามลำพัง (One alone) โดยนักเรียนสามารถเลือกเนื้อหาของบทเรียนที่นำเสนออยู่ในรูปแบบไฮเปอร์มีเดีย ซึ่งเป็นเทคนิคการเชื่อมโยงเนื้อหาหลักด้วยเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการเชื่อมโยงนี้เป็นการเชื่อมโยงข้อความไปสู่เนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้อง หรือสื่อภาพ และเสียง การเชื่อมโยงดังกล่าวซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถควบคุมการเรียนด้วยตนเอง โดยเลือกลำดับเนื้อหาบทเรียนตามความต้องการและเรียนตามกำหนดเวลาที่เหมาะสมและสะดวกของตนเอง ในส่วนคุณสมบัติของเครือข่าย เวิลด์ ไวด์ เว็บ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนหรือนักเรียนอื่นเพื่อการเรียนรู้โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในเวลาเดียวกัน หรือ ณ สถานที่เดียวกัน (Human to human interaction) (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2546 : 115)

ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพและเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดี ต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1)

โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา “กรป.กลางอุปลัมภ์” อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตที่ 24 (กาฬสินธุ์) สอนนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ปัจจุบันมีนักเรียนจำนวน 1,048 คน มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 77 คน มีนโยบายให้มีการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ (โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา “กรป.กลางอุปลัมภ์”. 2552 : 2) โดยทางโรงเรียนได้จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนจำนวน 160 เครื่อง พร้อมต่อเชื่อมระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ความเร็วสูง (โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา “กรป.กลางอุปลัมภ์”. 2552 : 2)

จากรายงานการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านสื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยเฉพาะด้านครูที่ต้องนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเช่น การใช้สื่อ CAI WBI ขณะเดียวกันผู้ศึกษาสำรวจข้อมูลของนักเรียนจากบันทึกผลการเรียน (แบบบันทึกผลการพัฒนาผู้เรียน ปพ.5) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านมา พบว่านักเรียนไม่มีความก้าวหน้าทางการเรียน เนื่องจากการสอนรายวิชานี้จำเป็นต้องให้สื่อเทคโนโลยีที่ให้นักเรียนได้เห็นภาพและสามารถจินตนาการได้ แต่เนื่องจากการขาดสื่อเทคโนโลยีของผู้สอนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ธรรมชาติของการสอนรายวิชานี้จำเป็นต้องมีสื่อที่ให้นักเรียนได้เห็นภาพสามารถเชื่อมโยงนามธรรมให้เป็นรูปธรรมและสามารถจินตนาการได้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ถือว่ามีเหมาะสมต่อการนำไปใช้ป็นสื่อรายวิชานี้ เพราะว่าบทเรียนสามารถนำเสนอเนื้อหาที่เป็นภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหวได้นอกจากนี้สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา

ผู้ศึกษาในฐานะเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา และเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตระหนักถึงประโยชน์ของกระบวนการพัฒนาบทเรียนบนเครือข่าย จึงได้พัฒนาบทเรียนบนเครือข่าย เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ผู้ศึกษาคาดหวังว่าการจัดการเรียนรู้โดยบทเรียนบนเครือข่ายซึ่งเป็นบทเรียนแบบ

มัลติมีเดีย มีทั้งภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และประกอบด้วยเนื้อหาที่สมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญต่างๆ จะสร้างความพึงพอใจให้ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนบนเครือข่าย เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อประเมินคุณภาพบทเรียนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้น และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ
4. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้น
6. เพื่อศึกษาความคงทนทางการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการศึกษา

กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา “กรป.กลางอุปลัมภ์” อำเภอนาฉะ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตที่ 24 (กาฬสินธุ์) ซึ่งจัดนักเรียนเข้าชั้นแบบละความสามารรถ จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 240 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา “กรป. กลางอุปถัมภ์” อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา เขต 24 (กาฬสินธุ์) ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากหน่วยห้องเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 76 คน

1.2.1 กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้น จำนวน 1 ห้องเรียน ได้จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวนนักเรียน 38 คน

1.2.2 กลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติจำนวน 1 ห้องเรียน ได้จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวนนักเรียน 38 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้างนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา คือ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554 ถึง เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2554 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 14 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวม ระยะเวลาในการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษาเป็นสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดแบ่งเนื้อหาได้ ดังนี้

3.1 เรื่องที่ 1 ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต	จำนวน 2 ชั่วโมง
3.2 เรื่องที่ 2 ข้อดีและข้อเสียของอินเทอร์เน็ต	จำนวน 2 ชั่วโมง
3.3 เรื่องที่ 3 บัญญัติ 10 ประการการใช้งานอินเทอร์เน็ต	จำนวน 2 ชั่วโมง
3.4 เรื่องที่ 4 พรบ. คอมพิวเตอร์ 2550	จำนวน 4 ชั่วโมง
3.5 เรื่องที่ 5 อุปกรณ์ที่ควรมีในการใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน 2 ชั่วโมง
3.6 เรื่องที่ 6 การให้บริการพื้นฐานบนอินเทอร์เน็ต	จำนวน 2 ชั่วโมง

4. กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่จะศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

จากแผนภูมิที่ 1 ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามแนวทางของ (ADDIE Model) มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวิเคราะห์ ขั้นการออกแบบ ขั้นการพัฒนา ขั้นการทดลองใช้ และขั้นการประเมินผล โดยในการศึกษาตัวแปรต้นได้แก่ การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่าย และตัวแปรตามจัดแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านการสร้างบทเรียนบนเครือข่าย ได้แก่ คุณภาพบทเรียนที่พัฒนาขึ้น และประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ E_1/E_2

ด้านการทดลองใช้บทเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดัชนีประสิทธิผล ความพึงพอใจและความคงทนทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. บทเรียนบนเครือข่าย
3. ประสิทธิภาพของบทเรียนบนเครือข่าย
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ดัชนีประสิทธิผล
7. ความพึงพอใจ
8. ความคงทนทางการเรียนรู้
9. คุณภาพของบทเรียนบนเครือข่าย
10. การเรียนด้วยวิธีเรียนปกติ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง รูปแบบ หรือวิธีการในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม และตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เติบโตตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

1.1 กิจกรรมพบกลุ่ม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นกระบวนการให้นักศึกษาร่างความรู้ความคิดด้วยตนเอง ให้เวลาประมาณ 3-5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียน รวม 20 สัปดาห์

1.2 กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง หมายถึง กิจกรรมที่ครูวางแผนการเรียนรู้การกำหนดงาน ประเด็นให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่องจากการพบกลุ่ม โดยให้ไปศึกษาค้นคว้า จากแหล่งเรียนรู้ ผู้รู้ ภูมิปัญญา และจากสื่ออื่นๆ นักศึกษาจะต้องดำเนินการต่อเนื่องตลอดเวลาทุกวันนอกเหนือจากวันพบกลุ่ม วันละ 3-4 ชั่วโมง ตลอดสัปดาห์

1.3 กิจกรรมทำโครงการ หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนร่วมกันกำหนดขึ้นตามความสนใจ ความต้องการ ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อนำไปสู่การศึกษาค้นคว้า ทดลอง และปฏิบัติจริง โดยทำ 1 โครงการ ต่อ 1 หมวดวิชา ตลอดช่วงในแต่ละภาคเรียน

1.4 กิจกรรมการสอนเสริม หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่ยาก ซับซ้อน ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะเพิ่มมากขึ้นจากวิทยากรผู้ที่มีความ

เชี่ยวชาญเฉพาะวิชานั้นโดยตรง โดยกำหนดสอนเสริมกลุ่มสาระละ 3 ครั้ง ๆ ละ ไม่เกิน 3 ชั่วโมง ในแต่ละระดับ โดยมีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริม ไม่น้อยกว่า 20 ครั้ง

1.5 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ด้วย

กระบวนการกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทำตามความสนใจ ความถนัด โดยเน้นการนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงเพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม มีการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมระเบียบ ความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขผู้เรียนต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง โดยทำในภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่ง หรือสะสมทุกภาคเรียน

2. บทเรียน หมายถึง บทเรียนบนเครือข่ายที่ประกอบด้วยภาพ เสียง และภาพ เคลื่อนไหว

นำเสนอเนื้อหาเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา “กรป.กลางอุปถัมภ์” อำเภอนาคู

จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตที่ 24 (กาฬสินธุ์) ประกอบไปด้วย

จำนวน 6 หน่วย ดังนี้

2.1 เรื่องที่ 1 ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต

2.2 เรื่องที่ 2 ข้อดีและข้อเสียของอินเทอร์เน็ต

2.3 เรื่องที่ 3 บัญญัติ 10 ประการการใช้งานอินเทอร์เน็ต

2.4 เรื่องที่ 4 พรบ.คอมพิวเตอร์ 2550

2.5 เรื่องที่ 5 อุปกรณ์ที่ควรมีในการใช้อินเทอร์เน็ต

2.6 เรื่องที่ 6 การให้บริการพื้นฐานบนอินเทอร์เน็ต

3. ประสิทธิภาพของบทเรียนบนเครือข่าย หมายถึง อัตราส่วนประสิทธิภาพด้าน

กระบวนการและผลของบทเรียนบนเครือข่าย เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ตาม

เกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 โดยในงานศึกษานี้ได้ใช้เกณฑ์ 80/80

3.1 E_1 หมายถึง ร้อยละของคะแนนรวมจากการทดสอบระหว่างเรียน

3.2 E_2 หมายถึง ร้อยละของคะแนนแบบทดสอบสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

ครบทุกเนื้อหา

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินผู้เรียนหลังจาก

ศึกษาบทเรียนจบแล้วโดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของผู้เรียนจากคะแนนความสามารถ

ของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ต จำนวน 30 ข้อ

5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ บทเรียนบนเครือข่าย เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต แบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบ 4 ตัวเลือก ใช้สำหรับวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนที่เรียนบทเรียนบน เครือข่ายเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

6. คำนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงที่ความก้าวหน้าของการเรียนด้วยบทเรียน บนเครือข่ายเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้ศึกษา พัฒนาขึ้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนกับคะแนนเต็ม

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มทดลองต่อบทเรียน บนเครือข่ายเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต หลังจากที่ได้รับจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นขึ้นเทียบกับเกณฑ์โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณา ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่า 3.50

8. ความคงทนทางการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถของ ผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมา หลังจากเวลาผ่านไปช่วงระยะเวลา 7 วัน และ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่สอบหลังเรียน (Post-test) เทียบกับเกณฑ์เมื่อผ่านไป 7 วัน ลดลงไม่เกิน 10% และ 30 วัน ลดลงไม่เกิน 30%

9. คุณภาพของบทเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนที่ พัฒนาขึ้น จัดแบ่งออกเป็น 6 องค์ประกอบได้แก่ ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านภาพ ภาษา และเสียงด้านตัวอักษรและสี แบบทดสอบ/แบบทดสอบหลังเรียน การจัดการบทเรียน ด้าน คู่มือการใช้บทเรียน

10. การเรียนด้วยวิธีเรียนปกติ หมายถึง การเรียนที่ผู้เรียน เรียนรู้ ปฏิบัติกิจกรรม การเรียนตามที่ได้เตรียมการสอนไว้ และปรากฏอยู่ในแผนการสอนที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นการสอนแบบบรรยายประกอบสื่ออื่นๆ มีการอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม และให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม

ประโยชน์การศึกษา

1. กลุ่มทดลองเกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีสื่อที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ ตอบสนองความแตกต่างในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง ทำให้กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมด้วยบทเรียนบนเครื่องข่ายที่พัฒนาขึ้น มีความรู้ มีความเข้าใจในสาระที่เรียน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนคนอื่น ๆ ในการจัดทำนวัตกรรมและพัฒนาการเรียนการสอน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY